

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๓๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ สภาผู้แทนราษฎรจึงตราข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๕ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้ถูกเสนอชื่อนั้นเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้ามีการเสนอชื่อหลายชื่อ ให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของข้อ ๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) รับผิดชอบการทำรายงานการประชุมและบันทึกการออกเสียงลงคะแนน”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๑๕ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๕ การจัดระเบียบวาระการประชุมให้จัดลำดับ ดังต่อไปนี้

(๑) กระทู้ถาม

- (๒) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๓) รับรองรายงานการประชุม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๗) เรื่องอื่นๆ”

ข้อ ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๒๘ ทวิ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐

“ข้อ ๒๘ ทวิ ในกรณีที่สมาชิกกล่าวด้วยคำในที่ประชุมที่มีการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์อันอาจเป็นเหตุให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรีหรือสมาชิกได้รับความเสียหาย เมื่อบุคคลนั้นร้องขอภายในกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมครั้งนั้น ให้ประธานสภาจัดให้มีการโฆษณาคำชี้แจงตามที่มีการร้องขอ

หลักเกณฑ์และวิธีการ เกี่ยวกับการร้องขอ และการโฆษณาให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด”

ข้อ ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๒๙ ทวิ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐

“ข้อ ๒๙ ทวิ ภายได้บังคับข้อ ๖๙ ให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกแต่ละคนและปิดประกาศบันทึกดังกล่าวไว้ ณ บริเวณสภาที่ประชาชนเข้าไปตรวจสอบได้”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๑ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๒ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๒ ผู้ตัดติตามมาตรา ๑๘๕ มาตรา ๑๘๖ และมาตรา ๓๑๓ ของรัฐธรรมนูญ และผู้ตัดติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง”

ข้อ ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๓๒ ทวิ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐

“ข้อ ๓๒ ทวิ ผู้ตัดติขอให้สภามีมติให้รัฐมนตรีผู้ใดเข้าร่วมประชุมในเรื่องใดในที่ประชุมสภาตามมาตรา ๒๑๐ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน”

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๓ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๓ ผู้ตัดติขอให้สภามีมติว่ากรณีเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๔ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๔ ผู้ตัดติขอให้สภาตั้งคณะกรรมการหรือขอให้คณะกรรมการสามัญคณะใดคณะหนึ่งกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาตามมาตรา ๑๘๕ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน”

ข้อ ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๖๖ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖๖ เสียงข้างมากตามมาตรา ๑๕๖ ของรัฐธรรมนูญนั้น ถ้าความเห็นของที่ประชุมมีตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด”

ข้อ ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๖๗ ทวิ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐

“ข้อ ๖๗ ทวิ การออกเสียงลงคะแนนเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๑๕๖ ของรัฐธรรมนูญ ให้กระทำเป็นการลับ เว้นแต่การออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๒๐๒ ของรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยการลงคะแนนเปิดเผย”

ข้อ ๑๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖๘ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖๘ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานสภากำหนด

(๒) ชูบัตรออกเสียงลงคะแนน โดยให้สมาชิกเขียนเรื่องที่จะลงมติและลงลายมือชื่อในบัตรที่จัดไว้

ผู้เห็นด้วยให้ชูบัตรสีน้ำเงิน

ผู้ไม่เห็นด้วยให้ชูบัตรสีแดง

ผู้ไม่ออกเสียงให้ชูบัตรสีขาว

แล้วส่งมอบให้เจ้าหน้าที่รับบัตรเมื่อถึงคราวออกเสียงลงคะแนนในมตินั้นๆ เพื่อรวมส่งผู้ตรวจนับคะแนนต่อไป

(๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษร ให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคน ตามวิธีที่ประธานกำหนด

(๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้น ให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือเมื่อสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ตามข้อ ๗๔

การออกเสียงลงคะแนนตาม (๒) หรือ (๓) ให้ประธานเชิญสมาชิกห้าคน เป็นผู้ตรวจนับคะแนน”

ข้อ ๑๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖๕ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖๕ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วย ให้เขียนเครื่องหมาย / ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย x ส่วนผู้ไม่ออกเสียง ให้เขียนเครื่องหมาย ๐

(๒) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การที่จะให้ออกเสียงลงคะแนนตาม (๒) ให้เป็นอำนาจของประธานที่จะพิจารณาเห็นสมควร เว้นแต่จะมีผู้เสนอญัตติให้ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งดังกล่าวข้างต้นและที่ประชุมอนุมัติ และให้นำความในข้อ ๖๕ วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ข้อ ๑๗ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗๖ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๘๕ ของรัฐธรรมนูญ ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภากันยี่สิบสามคณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการมีจำนวนสิบเจ็ดคน คือ

- (๑) คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร
- (๒) คณะกรรมการกิจการเยาวชนสตรีและผู้สูงอายุ
- (๓) คณะกรรมการการกีฬา
- (๔) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
- (๕) คณะกรรมการการคมนาคม
- (๖) คณะกรรมการการคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน
- (๗) คณะกรรมการการต่างประเทศ
- (๘) คณะกรรมการติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภาผู้แทนราษฎร
- (๙) คณะกรรมการการทหาร
- (๑๐) คณะกรรมการการท่องเที่ยว
- (๑๑) คณะกรรมการการปกครอง
- (๑๒) คณะกรรมการการพลังงาน
- (๑๓) คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
- (๑๔) คณะกรรมการการแรงงานและสวัสดิการสังคม
- (๑๕) คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (๑๖) คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- (๑๗) คณะกรรมการการศึกษา
- (๑๘) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ
- (๑๙) คณะกรรมการการสาธารณสุข
- (๒๐) คณะกรรมการการสิ่งแวดล้อม
- (๒๑) คณะกรรมการการอุตสาหกรรม

(๒๒) คณะกรรมการนโยบายและติดตามผลงานงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒๓) คณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับและตรวจ
รายงานการประชุม

คณะกรรมการสามัญตามวรรคหนึ่งให้มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณา
สอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคณะนั้น

หากมีความจำเป็นจะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำภาคคณะอื่นเพิ่มขึ้น
อีกเมื่อใดก็ได้ สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำสภาได้ไม่เกิน
สองคณะ”

ข้อ ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของข้อ ๑๗ ของข้อบังคับการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการ ถ้ามีการเสนอชื่อกรรมการ
เท่ากับจำนวนกรรมการทั้งหมด ให้ถือว่าผู้ถูกเสนอชื่อนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกถ้ามี
การเสนอชื่อมากกว่าจำนวนกรรมการทั้งหมด ให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ”

ข้อ ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๗ ทวิ ของข้อบังคับการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐

“ข้อ ๑๗ ทวิ การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก สตรี และคนชรา หรือผู้พิการ หรือผู้ทุพพลภาพ
ให้ตั้งจากบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนองค์การเอกชนประเภทนั้น จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่ง
ในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด และตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อไม่เกิน
หนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดจำนวนกรรมการนอกจากนั้นให้ที่ประชุม
เลือกจากที่สมาชิกเสนอชื่อ

การคัดเลือกและการเสนอชื่อกรรมการในส่วนของผู้แทนองค์การเอกชน ตามวรรคหนึ่งเพื่อให้สภาเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด”

ข้อ ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๑๕ ของข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธาน รองประธาน เลขานุการ โฆษกและตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้น โดยอยู่ภายใต้ บังคับมาตรา ๑๘๕ ของรัฐธรรมนูญ”

ข้อ ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของข้อ ๘๐ ของข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐

“ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ประธาน คณะกรรมการแจ้งให้รัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดทราบและมีคำสั่งให้บุคคลนั้นดำเนินการ”

ข้อ ๒๒ ให้ยกเลิกชื่อหมวดและความในหมวด ๕ การเสนอและการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๕

การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๕๒ ให้มีสารบบลงวันที่สภาส่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญไปยังวุฒิสภา และวันที่สภาได้รับร่างพระราชบัญญัติหรือร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญคืนจากวุฒิสภา

ข้อ ๕๓ ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบันทึกประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

(๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ให้กำหนดโดยชัดแจ้ง

ข้อ ๕๔ ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ที่สมาชิกเสนอต่อสภา ให้ประธานสภาทำการตรวจสอบและหากมีข้อบกพร่อง ให้ประธานสภาแจ้งสมาชิกนั้นทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับ

ข้อ ๕๕ ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เกี่ยวด้วยการเงินตามความหมายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖๕ ของรัฐธรรมนูญซึ่ง สมาชิกเป็นผู้เสนอนั้น ให้ประธานสภาส่งไปยังนายกรัฐมนตรีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น

ในกรณีที่เป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของนายกรัฐมนตรีหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะ เป็นผู้วินิจฉัย

ในกรณีที่ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธาน คณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับใดเป็นร่างพระราชบัญญัติหรือ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาส่งไปยังนายกรัฐมนตรีและแจ้งให้สมาชิกผู้เสนอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้อินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่งแล้ว หากไม่พิจารณารับรองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับ ให้ประธานสภาแจ้งเหตุขัดข้องให้ที่ประชุมทราบ

ข้อ ๕๕ ทวิ ให้ประธานสภาจัดให้มีการประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการสมาชิกสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะ เพื่อพิจารณากรณีตามข้อ ๕๕ วรรคสอง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่กรณีดังกล่าว การประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการสมาชิกสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินให้นำข้อบังคับการประชุมนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕๖ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๕๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น

เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยดังกล่าวในวรรคหนึ่ง สภาจะให้คณะกรรมการพิจารณา ก่อนรับหลักการก็ได้

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง

ข้อ ๕๘ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ ถ้าคณะรัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไปพิจารณาก่อนที่สภาจะลงมติตามข้อ ๕๗ ก็ให้รอการพิจารณาไว้ก่อน เมื่อที่ประชุมอนุมัติ แต่ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่สภามีมติอนุมัติ

ข้อ ๕๙ ในกรณีที่สภามีมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้สภาพิจารณาตามลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๑๐๐ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งหรือกรรมาธิการเต็มสภา

ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาจะกระทำต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคนและที่ประชุมอนุมัติ

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ โดยกรรมาธิการเต็มสภานั้น สภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะ ที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นก็

ข้อ ๑๐๑ ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ สภาจะให้คณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญ เป็นผู้พิจารณาก็ได้

ข้อ ๑๐๒ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นคณะกรรมการที่สภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติ ล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติ ต้องแปรเป็นรายมาตรา

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่หรือตัดทอนหรือแก้ไขมาตราเดิม ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น

ข้อ ๑๐๓ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับ

คำแปรญัตตินั้น เป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติหรือมีการสงวนความเห็นของกรรมาธิการก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๑๐๓ ทวิ ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่สมาชิกเป็นผู้เสนอและในขั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน แต่ในการพิจารณาในวาระที่สอง คณะกรรมาธิการหรือสภาผู้แทนราษฎรได้แก้ไขเพิ่มเติมและประธานสภาเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามความหมายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖๕ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาสั่งระงับการพิจารณาไว้ก่อน และส่งให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมาธิการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะวินิจฉัย ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มกราคมดังกล่าว

ให้นำความในวรรคสามของข้อ ๕๕ มาใช้บังคับกับการพิจารณารับรองของนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๐๔ เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและรายงานคณะกรรมาธิการตามข้อ ๑๐๓ แล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมภายในสิบวัน เว้นแต่เมื่อมีกรณีตามข้อ ๑๐๓ ทวิ ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมภายในสิบวันนับแต่ได้รับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญคืนจากนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๐๕ ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยกรรมาธิการเต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมาธิการและประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานคณะกรรมาธิการด้วย

การพิจารณาโดยกรมการเต็มสภา เป็นการพิจารณากันคณะกรรมการ และการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตราพร้อมกันไป

ข้อ ๑๐๖ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้น ด้วยชื่อร่าง คำปรารภแล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะ ถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติหรือ ที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๐๗ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๐๖ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณา ทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณารั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติม ถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายัง ขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๑๐๘ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเป็นวาระที่สาม

ข้อ ๑๐๙ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญในวาระที่สามไม่มีการอภิปราย และให้ที่ประชุมลงมติว่าเห็นชอบหรือ ไม่เห็นชอบ

ข้อ ๑๑๐ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งไม่รับหลักการแห่งร่างพระราช บัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญก็ดี หรือลงมติในวาระที่สาม ไม่เห็นชอบก็ดี ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น เป็นอันตกไป

ข้อ ๑๑๑ ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดต้องยับยั้งไว้โดยบทบัญญัติมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญ เมื่อกำหนดเวลาตาม มาตรา ๑๗๖ ของรัฐธรรมนูญได้ล่วงพ้นไป ประธานอาจขอปรึกษาที่ประชุมหรือ สมาชิกอาจเสนอญัตติให้ยกร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญที่ต้องถูกยับยั้งขึ้นพิจารณาใหม่ได้

ข้อ ๑๑๒ ในกรณีที่สภามีมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใด ให้ประธานสภาดำเนินการเสนอร่าง พระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อวุฒิสภาต่อไป

ข้อ ๑๑๓ ในกรณีที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติหรือร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ได้เสนอไปตามข้อ ๑๑๒ ให้ประธานสภาบรรจุ เข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วนเพื่อให้สภาพิจารณาว่าจะเห็นชอบกับการ แก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภาหรือไม่

ถ้าสภาไม่เห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติม ให้ประธานดำเนินการให้สภา กำหนดจำนวนและตั้งกรรมาธิการร่วมกัน เมื่อสภาได้กำหนดจำนวนและตั้งกรรมาธิการ ร่วมกันแล้ว ให้ประธานสภาแจ้งไปยังวุฒิสภา

เมื่อคณะกรรมการร่วมกันได้รายงาน และเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ได้พิจารณาแล้ว ให้ประธานสภาบรรจุเข้า ระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน ให้สภาพิจารณาลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ ด้วยร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น”

ข้อ ๒๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๑๔ และข้อ ๑๑๕ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑๔ การตั้งกระทู้ถามให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา มี ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) กระทู้ถามสด

(๒) กระทู้ถามทั่วไป

คำถาม ข้อเท็จจริง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้องชัดเจน ไม่ฟุ้งเฟ้อยวนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย

ข้อ ๑๑๕ กระทู้ถามสด ให้เสนอพร้อมระบุชื่อเรื่องที่จะถาม ก่อนเริ่มการประชุมในวันนั้น พร้อมระบุวัตถุประสงค์ว่าจะถามนายกรัฐมนตรีนหรือรัฐมนตรีผู้ใด และต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเรื่องสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชน

(๒) เป็นเรื่องที่กระทบถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติ และประชาชน

(๓) เป็นเรื่องเร่งด่วน

ให้ประธานสภาธิบดีบรรจุกระทู้ถามสดเข้าระเบียบวาระการประชุม และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นทราบโดยทันที

ข้อ ๒๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๑๕ ทวิและข้อ ๑๑๕ ตริ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐

“ข้อ ๑๑๕ ทวิ ในการประชุมครั้งหนึ่งๆ ให้บรรจุกระทู้ถามสดได้ไม่เกินสามกระทู้ และมีให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวก้นถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้

การถามและการตอบกระทู้ถามสดให้พิจารณาพร้อมกันภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกสิบนาทีในการประชุมแต่ละครั้งของสัปดาห์ และผู้ตั้งกระทู้ถามสดมีสิทธิซักถามเรื่องละไม่เกินสามครั้ง

ข้อ ๑๑๕ ตี การถาม การชี้แจง หรือการตอบกระทู้ถามสดให้ดำเนินการ
ในที่ประชุมสภา

การจัดลำดับกระทู้ถามสดเข้าระเบียบวาระการประชุมในแต่ละครั้ง การถาม
การชี้แจง หรือการตอบกระทู้ถามสดให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด”

ข้อ ๒๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๑๖ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทน
ราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑๖ กระทู้ถามทั่วไปให้มีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือ
นโยบายโดยระบุว่าจะให้ตอบในที่ประชุมสภาหรือในราชกิจจานุเบกษา

ข้อเท็จจริงที่อ้างประกอบกระทู้ถามทั่วไป ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถาม
รับรองว่าถูกต้องแม้ไม่ได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามทั่วไปก็ตาม และถ้าจำเป็น
จะต้องมีคำชี้แจงประกอบให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก”

ข้อ ๒๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒๒ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทน
ราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒๒ เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถาม ให้ประธานอนุญาตให้ถามตามลำดับ
คือ กระทู้ถามสดและกระทู้ถามทั่วไป”

ข้อ ๒๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๑๒๔ ของข้อบังคับการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒๔ การตอบกระทู้ถามของรัฐมนตรีให้นำข้อ ๑๑๔ วรรคสองมาใช้
บังคับโดยอนุโลม”

ข้อ ๒๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๑๒๕ ของข้อบังคับการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒๕ เมื่อสมาชิกมีความประสงค์จะเสนอญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไปตามรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นต่อประธานสภาเป็นหนังสือแสดงว่าจะเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลในเรื่องใดบ้าง”

ข้อ ๒๕ ให้ยกเลิกชื่อหมวดและความในหมวด ๘ การแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อ ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๘ ทวิ ประมวลจริยธรรมของสมาชิกและกรรมการ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐

“หมวด ๘ ทวิ

ประมวลจริยธรรมของสมาชิกและกรรมการ

ข้อ ๑๓๒ ทวิ ให้สภาจัดทำประมวลจริยธรรมของสมาชิกและกรรมการ อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับจริยธรรมของสมาชิกและกรรมการ การควบคุมให้เป็นไปตามจริยธรรม”

ข้อ ๓๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๑๓๗ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๓๗ ภายใต้อำนาจมาตรา ๒๖๓ ของรัฐธรรมนูญ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมเป็นประการใดแล้วให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด”

ข้อ ๓๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๑๓๕ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๓๕ ในกรณีที่สมาชิกร้องขอให้นำความกราบบังคับทูล เพื่อมีพระบรมราชโองการประกาศเรียกประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญให้ ประธานสภานำความกราบบังคับทูลภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ”

ข้อ ๓๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๔๐ ในกรณีมีเรื่องที่สภาจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการจับหรือคุมขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกไปทำการสอบสวนในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาในระหว่างสมัยประชุมตามมาตรา ๑๖๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญหรือในกรณีมีเรื่องที่สภาจะต้องพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการพิจารณาคดีอาญาที่สมาชิกถูกฟ้องในระหว่างสมัยประชุมตามมาตรา ๑๖๖ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน”

ข้อ ๓๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔๑ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๔๑ ในกรณีที่ประธานสภาได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๖๕ วรรคสองหรือมาตรา ๑๖๗ ของรัฐธรรมนูญแล้ว ให้ประธานสภาแจ้งให้สภาทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภา”

ข้อ ๓๕ ให้สภาดำเนินการจัดทำประมวลจริยธรรมของสมาชิกและกรรมาธิการตามข้อ ๑๓๒ ทวิ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้ข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

วันมูหะมัดนอร์ มะทา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร